

ZUTPHIENS BAROK ENSEMBLE

onder leiding van Elin Eriksson

Zaterdag 25 november 2017, 20 uur, Elisabethkapel, Zutphen

Programma

La Bourse (TWV 55:B11)

Ouverture • Les répos interrompu - avec douceur •
La guerre en la paix • Les vanqueurs vaincus • La solitude associée •
L'Esperance de Mississippi - Vivement

Concerto a-moll (TWV 52:a1)

- concert voor blokfluit, gamba en orkest -
Grave • Allegro • Dolce • Allegro

Concerto grosso (TWV 54:B1)

- concert voor 2 traverso's, viool, hobo en orkest -
Largo • Allegro • Dolce • Allegro

Concerto e-moll für Blockflöte und Querflöte (TWV 52:e1)

Largo • Allegro • Largo • Presto

Grillen Symphonie (TWV 50:1)

Etwas lebhaft • Tändeld • Presto

Toelichting

Over 'la Bourse', geschreven in Frankfurt in 1720, is veel gespeculeerd. Het laatste deel 'De Hoop van Mississippi' verwijst duidelijk naar het beursschandaal in Frankrijk, waar de aandelen voor de commerciële Mississippi-Compagnie aanvankelijk sterk omhoog gingen, om daarna fors onderuit te gaan. Waar kennen we dit van? In Frankfurt zullen ze hiervan gesmuld hebben. Maar wat de titels van de andere delen precies betekenen is minder helder. Gaat het over de oorlog met Zweden? Het zijn in ieder geval aansprekende stukken, die steeds met een da capo eindigen.

Het concert voor blokfluit en gamba stamt uit ongeveer 1730 en is al meer uit de tijd van de Galante Stijl, met veel triolen en ritmische variatie. Opvallend is hoe Telemann de twee heel verschillende solo-instrumenten laat samenspelen. Eenvoudig is hun opgave niet, want de vlotte nootjes worden niet geschuwd, zeker niet in het tweede deel, waar ze vaak samen optrekken. Apart is het korte, pastorale derde deel, 'Dolce', waar de blokfluit kan laten horen uit welk hout ('flauto dolce') zij gesneden is.

Weer wat vroeger, zo rond 1715, schreef Telemann het groepsconcert voor twee traverso's (een van zijn eerste composities voor dit instrument), hobo, viool en strijkers. Na een gracieus Largo volgt een flink aangezet Allegro, en een gevoelig Siciliano, waarin de hobo en de viool de dans leiden. De violist mag zijn kunsten laten horen in het laatste deel, met een aantal zeer virtuoze passages.

Het e-klein concerto voor traverso en blokfluit (rond 1725 geschreven) is al tijden zeer populair. Dit is best bijzonder, want de combinatie blokfluit-traverso is op zichzelf niet zo handig, omdat ze anders gestemd zijn; voor dat duo is dan ook weinig gecomponeerd. Telemann laat ze, heel slim, vaak afwisselend spelen en weet ook de technische mogelijkheden perfect te benutten, wellicht ook omdat hijzelf beide instrumenten bespeelde. Maar ook de strijkers komen mooi tot hun recht in de reeksen liggende noten in het eerste Largo of in het pizzicato van het tweede. Het laatste deel is een echte uitsmijter, in de style polonaise, als ware het dus een Poolse dans.

In de humoristische 'Grillensymphonie', een veel later werk uit ongeveer 1762, heeft Telemann de muzikaliteit van de krekels onderzocht. Direct al horen we ze tjirpen en dat houdt niet op. In het tweede deel ('Tändelnd', wat zoiets als getreuzel betekent) gedragen ze zich wat rustiger, alsof het avond wordt, om in het derde deel weer helemaal uit hun bol te gaan in een wilde, volkse dans. Sommigen menen dat 'Grillen' hier (ook) overdrachtelijk moet worden opgevat, als een satire op de rage van allerlei zogenaamd bijzondere symfonieën. Dat zou in ieder geval wel aantonen dat Telemann rond zijn tachtigste jaar zijn streken nog niet kwijt was.

Cees van Woerkum

Het Zutphens Barok Ensemble

De volgende spelers werken aan dit concert mee: **Viool:** Elin Eriksson (leiding), Thijs Beekman, Erik Hense, Henk Huysen, Els Kluin, Liesbeth Kuhlemajjer, Peter Schrier, Ien Slijkhuis, Jeroen Tonnaer, Suzanne Wever. **Altviool:** Jaap Both, Cid Carmo, Niels Jaspers, Josée Pegt. **Cello:** Jolly Berfelo, Barbara van Riesen. **Violone:** Leen Willemsteijn. **Traverso:** Martin Knotters, Cees van Woerkum. **Chalumeau:** Peter Hutten. **Hobo:** Rudi Grevink. **Hobo, blokfluit:** Evelien Wolting. **Fagot, blokfluit:** Galit Zadok. **Klavencimbel:** David Jorritsma.

Het Zutphens Barok Ensemble legt zich toe op een historische speelstijl. Het ensemble speelt muziek die is geschreven in de periode tussen 1600 en 1800. De spelers gebruiken kopieën van barokinstrumenten of moderne instrumenten die aangepast zijn en spelen in een historische (lage) stemming. De blaasinstrumenten hebben slechts enkele kleppen en de strijkers spelen met een barokstok op darmsnaren. De leden zijn gevorderde amateurs, enkelen hebben een professionele achtergrond. Het ensemble staat onder leiding van barokvioliste Elin Eriksson en repeteert elke dinsdagavond in Zutphen.

Dit concert is mede mogelijk gemaakt door onze gulle gevers en sponsors. Met dank aan Bloemsierkunst Markerink in Zutphen. Onze sponsors zijn:

Verboom mediations

PharmProspect
Advancing your Science & Business

We heffen geen vastgestelde toegangsprijs. Om de kosten te dekken is er na afloop van het concert een collecte bij de uitgang voor een vrijwillige bijdrage. Een bijdrage van gemiddeld €10,- per bezoeker zou ons enorm helpen om onze concerten te blijven realiseren. U kunt zich bij de uitgang ook opgeven om gulle gever te worden.

Het **Zutphens Barok Ensemble** speelt regelmatig concerten op verschillende locaties. Kijk op onze website: www.zutphensbarokensemble.nl.